

PINKE ATTILA

Kriptoalutákról
érthetően
mindenkinek

Tartalomjegyzék

<i>Köszönetnyilvánítás</i>	8
<i>Előszó</i>	9
1. Mi a probléma a jelenlegi pénzügyi rendszerrel, és mire nyújthat megoldást a kripto?	11
2. Mi a Bitcoin? Miért jött létre? Mit érdemes róla tudni?	18
3. Az Ethereum	26
4. A bitcoin működése és a dupla költés problémája	29
5. A blokklánc és működése	32
6. A centralizált és decentralizált rendszer összehasonlítása	36
7. A Bitcoin-bányászok szerepe	41
8. A hash-függvény	44
9. Kriptográfia	47
10. Miért biztonságos a Bitcoin-protokoll?	49

11. A PoS, a PoW és egyéb konszenzusmechanizmusok	50
12. A hard fork és a soft fork	53
13. Az okosszerződés	56
14. A token és a coin közötti különbség	59
15. A kriptovaluták előnyei	60
16. Hogyan vedd meg az első kriptódat	62
17. Hogyan néz ki egy bitcoin-tranzakció részletesen	66
18. A Bitcoin jövője	68
19. Gyakori tévhitek a bitcoinnal kapcsolatban	71
20. Hogyan tároljuk biztonságosan a kriptónkat?	75
21. Swap – Csereügylet a kriptóban	79
22. DeFi – Decentralized Finance	81
23. NFT – Non Fungible Token	90
24. Stablecoinok	96
25. Hogyan védjük meg a kriptónkat	98
26. Jönnek az Ethereum trónkövetelői: Solana, Polkadot, Cardano és a többiek	108
27. A bitcoin mint hivatalos fizetőeszköz?	112
28. Milyen változásokat hozhatnak a kriptovaluták a következő 5-10 évben, avagy a kripto jövője	117
29. Ha úgy döntesz, hogy kriptóba fektetsz, legyen egy stratégiád, és legyél naprakész	120
30. ICO, IDO és launchpadek	124
31. Stake-elés	128
32. Csalások	131

33. Bikapiac és medvepiac	135
34. Mi az a metaverzum?	141
35. Play-to-Earn (P2E)	145
36. Az AI-technológia egy új korszakot indít a kriptóban is	149
37. Karrier a kriptóban	154
38. Mi a blockchainbloom hungary célja	158
<i>Zárszó</i>	162

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozom Satoshi Nakomótónak, hogy megalkotta az első kriptovalutát, a Bitcoint, és ezzel forradalmasította a már elavulófélben lévő pénzügyi rendszert.

Köszönettel tartozom mindenkinek, aki követi a munkásságomat a különböző felületeken. Köszönöm azokat a visszajelzéseket, amelyekben jeleztétek, hogy milyen fontos számotokra, amit csinálok, ezzel is megerősítve engem, hogy van értelme napi szinten energiát fektetni az oktatásba ezen a területen is. Nektek készítem a tartalmakat, így ezt a könyvet is, mert hiszem, hogy a folyamatos tanulás vezet a jobb minőségű élethez.

Köszönöm a családomnak is, akik mindig támogatnak abban, hogy megvalósítsam az elképzeléseimet. Nagyon jó érzés, hogy ilyen támogató háttér van mögöttem, ez rengeteg energiát ad.

Előszó

Mi a Bitcoin? Mi az Ethereum? Mi a kriptovaluta? Kell ezzel foglalkoznom? Igazak, amiket erről írnak a napi sajtóban? Ez a jövő fizetési eszköze, vagy csak átverés az egész? Mi a DeFi? Mi az NFT? Mi a Swappolás? Mik a trendek? Milyen stratégiát válassz a befektetésedhez, és ha már befektettél, hogyan véd meg a kriptódat? Ezekre és még számos fontos dologra kapsz választ ebből a könyvből.

Pinke Attila vagyok, 2017 óta foglalkozom kriptovalutákkal befektetőként. 2020-ban indítottam el a blockchainbloomot, ami egy oktatási platform a kripto iránt érdeklődők számára. Jelenleg napi szinten készítek videókat a blockchainbloom hungary magyar nyelvű, és a Crypto News – blockchainbloom [English channel] angol nyelvű YouTube-csatornákra. Több online kurzusom van, amelyek segítségével mélyebben be-
láthatnak az érdeklődők a blokklánc és a kriptovaluták egyes területeibe. A médiában is folyamatosan szerepelek blokk-

lánc- és kriptovaluta-szakértőként, és a magyar „kriptovaluta közösség” aktív tagja vagyok.

Ez a könyv azért született meg, mert szeretnék mindenki számára egy olyan megfizethető tudásanyagot biztosítani, amelyet ha elolvas, megismeri az alapokat, érteni fogja, mi micsoda a kripto világában, és el tud indulni ezen a területen. A kezdőtől egészen a haladó szintig hasznos ez a könyv. Fontos kihangsúlyoznom, hogy ez nem egy olyan szakkönyv, ami a különböző területeket mélységekig taglalja. Szinte minden fejezetből születhetne egy önálló kiadvány. Ez a könyv átfogó képet hivatott adni a kriptovaluták világáról, úgy írtam meg, hogy a kezdők számára is érthető legyen, de a haladók is találjanak benne értékes információkat.

Ez a könyv olyan témákat ölel fel, amelyekről muszáj tudni azoknak, akik el akarnak igazodni a blokklánc és a kriptovaluták világában. Ha sikeres szeretnél lenni ezen a területen, akkor nagy szükséged lesz az ebből a könyvből megszerezhető jó alapokra.

1.

Mi a probléma a jelenlegi pénzügyi rendszerrel, és mire nyújthat megoldást a kripto?

Az emberek társas lények. Az életben maradáshoz, illetve a fajfenntartáshoz mindig is szükségük volt arra, hogy kapcsolatba lépjenek egymással, valamint fenn is tartsák ezeket a kapcsolatokat. Ez szoros interakciókkal, a későbbiekben cserekapcsolatokkal járt. Ennek formája és tartalma rendkívül sokat változott az évezredek során.

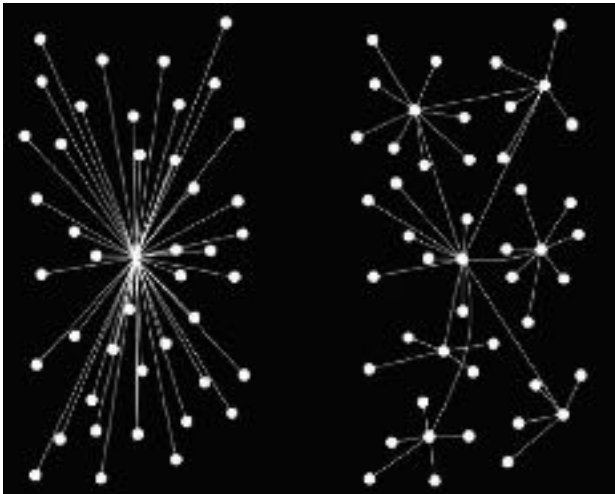
A technika, a technológia megújulása az emberek egymás közötti viszonyának folyamatos átalakulását is kikényszeríti. A modernnek nevezett civilizáció embere már különböző, államilag és egyénileg szervezett, állandó átalakulásban lévő rendszerek keretében éli mindennapjait.

A rendszereket mi, emberek alkotjuk és tartjuk fent azzal, hogy használjuk. Amit az emberek többsége használ, az lesz a meghatározó az adott történelmi időszakokban.

6.

A centralizált és decentralizált rendszer összehasonlítása

A hagyományos banki rendszer kapcsán centralizált rendszerről beszélünk, míg a kriptovaluták jelentős része decentralizált rendszer alapján működik. (A Bitcoin az első olyan digitális valuta, amely decentralizált rendszer alapján működik.)

Centralizált

Decentralizált

A bankok jó példák erre (centralizált), hiszen manapság sok ember használja a banki szolgáltatásokat. Szó szerint néhány ember kezében centralizálódik (összpontosul) a hatalom, a döntéshozás és az irányítás. Ez persze növeli a kiszolgáltatottságot és a korrupció esélyét.

A decentralizált hálózatok, rendszerek esetében a döntés, a hatalom az emberek többségénél van, például ahogy az emberek többsége szavaz, az lesz a kiválasztott irány. Ez mondhatni demokratikusabb. Ma ezt az internet és a blokklánc-technológia teljes mértékben lehetővé teszi.

A decentralizált blokklánc-technológia – szerintem – igazságosabban tud működni, jobban ellenáll a cenzúrának, gyorsabb és kényelmesebb.

Erre egy konkrét példa. Amerikában vannak olyan külföldi – szegényebb országból származó – munkások, akik a munkabéruk egy részét el akarják küldeni a családjuknak az anyaországukba. Ne felejtsük el, hogy számos országban a lakosság még banki szolgáltatásokhoz sem jut hozzá. Nagyjából 2 milliárd embert érint ez világszerte, a kontinensek közötti banki utalások pedig költségesek és lassúak. Például El Salvadorban a lakosság 70%-a nem fér hozzá banki szolgáltatáshoz. Ezekben az esetekben pedig nagyon nagy segítséget jelentenek a kriptovaluták, hiszen internet már szinte bárhol van.

Proof of Work	Proof of Stake
bányászok	validátorok (letétesek)
sok energia szükséges	letét szükséges
lassabb	gyorsabb
befektetés: számítógépek + energia	befektetés: letét összege
nagyobb múltú	újabb, még nem annyira kiforrott

Az látszik, hogy ahogy a kriptovaluták és azoknak a teljesítménye fejlődik, úgy fejlődnek a konszenzusmechanizmusok is. A két legelterjedtebb a PoW és a PoS.

PINKE ATTILA

Kripto
gyakorlati
útmutató

Copyright © Pinke Attila, 2021

Kiadja: Pinke Attila, blockchainbloom hungary
www.kriptoskonyvek.hu
Schneller Béla, Értékeskönyvek
www.ertekeskonyvek.hu

Minden jog fenntartva.

A könyv – a szerző írásos jóváhagyása nélkül – sem egészében, sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető, semmilyen formában és értelemben, elektronikus vagy mechanikus módon, beleértve a nyilvános előadást vagy tanfolyamot, a hangoskönyvet, bármilyen internetes közlést, a fénymásolást, a rögzítést vagy az információrögzítés bármely formáját.

Jelen könyv sem egészében, sem részben nem minősül pénzügyi tanácsadásnak, sem pénzügyi ajánlattételnek. Nem buzdít befektetésre és nem minősül befektetési ajánlattételnek sem. Csupán a kriptovalutákkal kapcsolatos tárgyilagos információközlésre szolgál. Felhívjuk az olvasók figyelmét, hogy csak saját felelősségre és saját kockázatra kereskedjenek. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a kriptovaluták területe részben vagy egészben szabályozatlan piac, és a befektetett tőkét el is lehet veszíteni!

Második átdolgozott kiadás.
(Kézirat lezárva: 2022. május 31.)

Szerkesztő: TA
Tördelő: BIRD
Korrektor: TA
Könyvborító-tervező: Vári Alexandra

Nyomtatta és kötötte: Premier Nyomda

ISBN: 978 615 01 3413 0

Tartalom

Előszó	7
Mit kell tudnod és megtenned, mielőtt kriptót vásárolsz	9
Hogyan kezdjük neki?	
Lépésről lépésre a kriptovásárlásról	11
Hogyan kísérd figyelemmel, hogyan vezesd a kriptós portfóliódat	14
Az induló portfólió felépítése	16
Hogyan lépj be, és hogyan realizáld profitot	18
DCA – Dollar Cost Averaging	21
A kripto nagy volatilitása – légy erős!	23
Hogyan elemezz egy tokent, coint	26
Az elemzés menete lépésről lépésre	29
Külföldi youtuberek, akiket érdemes nézni	40
A legfontosabb angol nyelvű hírportálok	44
A fontosabb centralizált és decentralizált váltók	45
Sok sikert!	47

Előszó

Ez a gyakorlati útmutató a *Kriptovalutákról érthetően mindenkinek* című könyvre épül, ahhoz kapcsolódik. Nagyon fontos, hogy először azt olvasd el, mert abból fogod megérteni az alapokat. Az útmutató pedig abban segít majd, hogy hogyan tedd meg az első gyakorlati lépéseket.

Természetesen ezeket én is megtettem, hiszen én is voltam kezdő. Tudom, milyen nehéz volt, pláne, hogy akkor még nem voltak a most megjelent könyvhöz és útmutatóhoz hasonló segédeszközök. Neked már sokkal könnyebb lesz. Úgy állítottam össze az útmutatót, hogy ha eddig még nem volt dolgod kriptovalutákkal, de most már szeretnél vásárolni, akkor az a Te számodra tökéletes sorvezető legyen, hogy lépésről lépésre megismerd mindazt, amivel már a legelején tisztában kell hogy legyél.

Azt viszont fontos tudnod, hogy csak akkor leszel sikeres ezen a területen, ha folyamatosan képezed magad. Az alapokat megtanulhatod a könyvből és az útmutatóból, és adok szá-

mos tippet is, hogyan tudsz majd továbblépni. A többi pedig már gyakorlás kérdése. Ne akarj mindent elsőre megoldani, adj időt a folyamatoknak, szerezz tapasztalatot, legyél kitartó és következetes! Ezzel a hozzáállással Te is sikeres tudsz lenni, belőled is sikeres kriptobefektető válhat.

Azért azt itt meg kell jegyezni, hogy a szóba jöhető praktikus kérdéseknek csak egy meghatározott, valóban az első lépések megtételét segítő részét lehetett a jelen kiadványban bemutatni. Több olyan tennivaló, eljárás van, amiről inkább a vizuális előadás az igazán hatásos, hiszen rengeteg képet, ábrát igényelnek. Ilyenek például a különböző chartok és az azokkal elvégezhető elemzések, vagy akár az NFT-k részletes ismertetése is. Ezeket az összességében többórás terjedelmű oktatóanyagokat ezért videó formájában találhatod meg a kurzusaimban.

Jó tanulást és gyakorlást kívánok Neked!

Mit kell tudnod és megtenned, mielőtt kriptót vásárolsz

1. Győződj meg róla, hogy a számítógéped vírusmentes.
2. Csinálj külön e-mail-címet csak a kriptózáshoz, ehhez lehetőleg a protonmail levelezőrendszerét használd. Ez ugyanúgy ingyenes, mint a gmail, de biztonságosabb.
3. Legyen a telefonodra letöltve a 2FA app, azaz a kétlépcsős azonosításra szolgáló applikáció. Töltsd le az Authyt és a Google Authenticatort.
4. Azok a jelszavak, amiket a kriptós felületeken adsz meg, legyenek újak és nehezek. Olyanok, amiket semmi máshoz nem használtál még, és nem is fogsz használni.
5. Az összes jelszót csak offline tárold, és több helyen. Soha egyetlen jelszót se tárolj digitális formában, se pendrive-on, se a telefonodon.
6. Legyél regisztrálva a legnagyobb váltókon: Binance, Coinbase és Kraken. A regisztrációkat mindig a saját nevedben csináld meg, mert azok így majd hozzád lesznek köthetők.

Válasszuk ki a példa kedvéért a coingecko.com oldalon a Cardanót. A tickerje az ADA lesz, sok helyen, ha beírod, hogy „ADA”, az a token, míg az egész projekt maga a Cardano.

Rengeteg adatot találsz itt, amelyek a valuta mozgását rövid és hosszú távon is mutatják. Ezt az információszolgáltatást térítés nélkül veheted igénybe.

The image shows a screenshot of the Cardano (ADA) page on coingecko.com. The page displays the current price of ADA at \$1.90, a 1.8% increase, and a market capitalization of \$66,025,647,512. It also shows a 24-hour trading volume of \$1,215,558,476. The page includes a price chart, a table of market statistics, and a list of community links. Annotations with arrows point to various elements: 'Név' (Name) points to 'Cardano (ADA)'; 'Ár' (Price) points to '\$1.90'; 'Piaci kapitalizáció' (Market Capitalization) points to '\$66,025,647,512'; 'Kereskedelmi volumen az elmúlt 24 órában' (Trading Volume) points to '\$1,215,558,476'; 'A nyilvánosan elérhető és a piacon forgalomban lévő kriptovaluták számát jelenti.' (Indicates the number of publicly accessible and circulating cryptocurrencies) points to the 'All Time High' and 'Low' values; 'A maximális kínálat a kriptovaluta élettartama során valaha létező maximális érték mennyisége' (Maximum supply ever existing) points to the 'Max Supply' value; 'Honlap' (Website) points to the 'Website' link; 'Közösségi felületek' (Community) points to the 'Community' links; 'Az időtartam, amit a grafikon ábrázol' (Time period of the chart) points to the '1D' time frame selector; 'Piaci dominancia' (Market Dominance) points to the 'Market Cap' value; 'Hányadik helyen van a kriptovaluták között a piaci kapitalizáció alapján' (Ranking based on market cap) points to the 'Rank' value; 'Mindenkori legmagasabb ára' (All-time high) points to the 'All Time High' value; and 'Mindenkori legalacsonyabb ára' (All-time low) points to the 'All Time Low' value.

Forrás: www.coinmarketcap.com/currencies/cardano/

Az elemzés menete lépésről lépésre

1. A honlap

Forrás: www.cardano.org

Az elemzőfolyamat menete az, hogy először megnézem a kiválasztott projekt honlapját. Jelen esetben a Cardano platform honlapjáról beszélünk.

PINKE ATTILA

Kriptoszótár

Copyright © Pinke Attila, 2021

Kiadja: Pinke Attila, blockchainbloom hungary

www.kriptoskonyvek.hu

Schneller Béla, Értékeskönyvek

www.ertekeskonyvek.hu

Minden jog fenntartva.

A könyv – a szerző írásos jóváhagyása nélkül – sem egészében, sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető, semmilyen formában és értelemben, elektronikus vagy mechanikus módon, beleértve a nyilvános előadást vagy tanfolyamot, a hangoskönyvet, bármilyen internetes közlést, a fénymásolást, a rögzítést vagy az információrögzítés bármely formáját.

Jelen könyv sem egészében, sem részben nem minősül pénzügyi tanácsadásnak, sem pénzügyi ajánlattételnek. Nem buzdít befektetésre és nem minősül befektetési ajánlattételnek sem. Csupán a kriptovalutákkal kapcsolatos tárgyilagos információközlésre szolgál. Felhívjuk az olvasók figyelmét, hogy csak saját felelősségre és saját kockázatra kereskedjenek. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a kriptovaluták területe részben vagy egészben szabályozatlan piac, és a befektetett tőkét el is lehet veszíteni!

Második átdolgozott kiadás.

(Kézirat lezárva: 2022. május 31.)

Szerkesztő: Török Tünde

Tördelő: BIRD

Korrektor: TA

Borítótervező: Vári Alexandra

Nyomtatta és kötötte: Premier Nyomda

ISBN: 978 615 01 3465 9

Előszó

Örülök, hogy a kezekben tartod ezt a kriptoszótárt. Igazán elkötelezett vagy, és én őszintén hiszem, hogy a tanulásba fektetett időd, pénzed, energiád meg fog térülni, és jobb döntéseket fogsz hozni, hiszen jobban megérted a kriptó-ökoszisztémát és annak nyelvezetét, kifejezéseit.

Nekünk, embereknek fontos a kommunikáció, hiszen így működünk együtt. De kérdés, hogy valóban értjük is-e azt, amit hallunk? Minden iparágnak megvan a maga saját szakmai nyelve. Ez a kriptó esetében sincs másképpen. Itt is megszülettek már azok az alapkifejezések, amelyeket mindenkinek meg kell ismernie, tanulnia, aki ezen a területen akar boldogulni.

Ez a szótár segíteni fog Neked ebben.

Az összeállítás több mint 150 egyedi kifejezést tartalmaz. Próbáltuk úgy megalkotni, hogy mindenképpen ismertesse

a legfontosabb alapkifejezéseket, illetve azokat is, amelyek talán nem tartoznak az alapszókincshez, de az interneten nehéz lenne megtalálni őket.

Fontos megemlíteni, hogy a legtöbb szó vagy kifejezés angolul szerepel. Nyilván le lehetne ezeket is fordítani magyarra, de nem tettük meg, mert a sajtóban, a hírportálokon, a YouTube-videókban úgy is angolul fogsz velük találkozni, ezért érdemes így megismerni őket.

Jó tanulást,
remélem, hasznodra lesz!

Pinke Attila

Számok

2 FA

Más néven: kétlépcsős azonosítás. Ez egy további biztonsági szint, amit a jelszón felül érdemes még használni, például, amikor egy váltóra, vagy akár az e-mail-fiókodbba lépsz be. Többféle applikáció van, a leggyakrabban használt a Google Authenticator, de sokan használják az Authyt is. Az applikáció nagyjából 30 másodpercenként egy új, hat számból álló jelszót generál, így csak az tud belépni, aki ezzel rendelkezik.

24h

Az utóbbi 24 óra adatai. Ezzel főleg a char-toknál találkozhatasz, és arra utal, hogy órában számolva az egységek mekkora időszakaszt fognak át. Jelen esetben ez 24 óra.

- 30d** Az utóbbi 30 nap adatai. Ezt is főleg a chartoknál láthatod, és arra utal, hogy napokban számolva az egységek mekkora időszakaszt fognak át. Ez ebben az esetben 30 nap.
- 51% attack** 51%-os támadás. Amikor a rendszer felett átveszik az 51%-os hatalmat, és ezzel veszélyeztetik a rendszer hibátlan működését. Ilyet sajnos az Ethereum Classicnál már többször láthattunk.

A

- Adam Beck** Brit kriptográfus és cypherpunk. Az ő nevéhez fűződik a Hashcash feltalálása, amit a Bitcoin-bányászat során is használnak.
- Address** Cím. Erre a címre lehet küldeni kriptovalutát, és az átláthatóság (transzparencia) jegyében meg is lehet nézni, hogy milyen forgalom volt rajta. Egy lehetséges, de nem valószínű példa arra, hogyan néz ki egy ilyen cím: „3Kneh15fkjlEOkk12nxvW2”.

Airdrop	Kriptós marketingkampány, amelynek keretében a résztvevőknek térítés nélkül írnak jóvá coint vagy tokent.
All-Time-High (ATH)	Az a pont, amikor az adott kriptovaluta elérte az addigi történetének legmagasabb árfolyamértékét. Ennek ellentéte az All-Time-Low (ATL), azaz, a mindenkori legalacsonyabb árfolyamérték.
Alphanumeric	Alfanumerikus, azaz betűket és számokat egyaránt tartalmaz.
Altcoin (Alt)	Mivel a Bitcoin volt az első coin, így az azt követően létrehozott érmék az úgynevezett alternatív coinok, röviden altcoinok. Így a Bitcoint kivéve minden coin altcoin.
Annual Percentage Yield (APY)	Az egy évre vetített, százalékos értékben megadott hozamot jelöli.
Anonymus	Olyan személy, akinek nincs felfedve a neve, tehát anonim.

API	Az Application Programming Interface rövidítése. Ez egy olyan programozási felület és annak dokumentációja, amelynek a segítségével az egyik rendszer a másikkhoz csatlakozik. Az API révén egy program anélkül tudja használni egy másik program funkcióit, hogy ismerné annak belső működését.
Ashdraked	Ha valaki elveszíti a teljes befektetett pénzt, főleg amiatt, mert a Bitcoinot shortolta.
ASIC	Az Application Specific Interated Circuit rövidítése. Magyarul: alkalmazáspecifikus integrált áramkör. Olyan számítógépchipek, amelyeket egy specifikus feladat ellátására terveztek.
ASIC bányászgép	Olyan számítógép, amelyben ASIC-chip van, és kifejezetten kriptobányászatra tervezték. pl.: Bitcoin-bányászat.
Ask Price	Az a minimum ár, amit még az eladó hajlandó elfogadni azért cserébe, amit eladni kíván.
Asset Under Management (AUM)	Azon befektetések teljes piaci értéke, amelyeket egy személy vagy egy szervezet az ügyfelek nevében kezel.

Atomic Swap Ez egy olyan okosszerződés-technológia, amely egy kriptovaluta másik kriptovalutára történő cseréjét központi közvetítő, például váltó nélkül teszi lehetővé.

B

Bag Kriptós szleng, arra az esetre használják, amikor valaki egy nagyobb mennyiséget tart egy adott kriptovalutából.

Bagholder Az a befektető, aki egy adott kriptovalutából – függetlenül attól, hogy az a kripto hogyan teljesít – egy nagyobb mennyiséget tart.

Basket Egy eszközként kezelt kriptovaluták összessége. Szó szerint: kosár.

Bear Valaki, aki abban hisz, hogy egy adott periódusban a piac lefele megy, vagyis csökkennek az árfolyamok. Szó szerint: medve.

Bearwhale Az a személy, aki nagy mennyiségű kriptovalutával rendelkezik, és azt arra használja, hogy lenyomja az árakat, mindezt úgy, hogy ő profitáljon belőle.

Hogyan legyél te is sikeres
a medvepiacban?!

◁ PINKE ATTILA ▷

HOGYAN LEGYÉL TE IS
SIKERES A KRIPTÓBAN?!

◁ PINKE ATTILA ▷

Hogyan legyél te is sikeres
a bikapiacban?!

◁ PINKE ATTILA ▷

PINKE ATTILA

Hogyan legyél
Te is sikeres
a kriptóban?!

Copyright © Pinke Attila, 2023

Kiadja: Pinke Attila

www.blockchainbloom.com

Schneller Béla, Értékeskönyvek

www.ertekeskonyvek.hu

Minden jog fenntartva.

A könyv – a szerző írásos jóváhagyása nélkül – sem egészében, sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető, semmilyen formátumban és értelemben, elektronikus vagy mechanikus módon, beleértve a nyilvános előadást vagy tanfolyamot, a hangoskönyvet, bármilyen internetes közlést, a fénymásolást, a rögzítést vagy az információörögzítés bármely formáját.

Jelen könyv sem egészében, sem részben nem minősül pénzügyi tanácsadásnak, sem pénzügyi ajánlattételnek. Nem buzdít befektetésre és nem minősül befektetési ajánlattételnek sem. Csupán a kriptovalutákkal kapcsolatos tárgyilagos információközlésre szolgál. Felhívjuk az olvasók figyelmét, hogy csak saját felelősségre és saját kockázatra keressenek. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a kriptovaluták területe részben vagy egészben szabályozatlan piac, és a befektetett tőkét el is lehet veszíteni!

Szerkesztő: Drabon Zoltánné

Tördelő: BIRD

Korrektor: Varga Virág

Könyvborító tervezése: Mészáros Gabriella

Nyomtatta és kötötte: Promedia Nyomda Kft.

ISBN 978-615-6426-14-7

Tartalom

<i>Köszönetnyilvánítás</i>	7
<i>Előszó</i>	9
1. Miért lehet érdemes a kriptovalutákba is fektetni?	12
2. Tudás nélkül többnyire bukás a vége	35
3. A kriptózás nem a gyors meggazdagodásról szól	43
4. Érzelmi hullámvasút	47
5. Bikapiac vs. medvepiac	53
6. A stratégia fontossága	63
7. FOMO és FUD	81
8. Óvatosan a közösségi médiával, sok a téves információ!	87
9. Buy the rumor, sell the news	95
10. A bitcoin mint befektetés	98
11. Altcoinok mint befektetés	106
12. Hogyan építs portfóliót (hogyan oszd fel)	115
13. Új projektek vs. régi projektek	124
14. Legyen kilépési stratégiád!	131
15. Trendek vs. trendi	135

16. A bukás is a kriptózás része, ezt el kell fogadnod	137
17. Day trade	141
18. Swing trade	147
19. Ellenállás, támasz, volumen, trendvonalak	151
20. Hodler stratégia	156
21. DCA, azaz dollar cost averaging	160
22. Hogyan elemezzünk egy kriptovalutát vagy -projektet (fundamentals pumpamentals)?	164
23. Nagyon nehéz ledolgozni a veszteséget	171
24. Gondolkozz hosszú távon!	175
25. Milyen nehézségekkel kell megküzdeni annak, aki kriptóba fektet?	178
26. Kriptoadózás	184
27. Tartsd magad jó formában!	189
28. Záró gondolatok	193

Köszönetnyilvánítás

Ez már a második könyvem, melyet kriptovaluta témában írok. Az elsőt és ezt is ti inspiráltátok. Ti, akik napi szinten nézitek a videóimat a YouTube-on és más közösségi felületeken. Ti, akik eljöttök az előadásaimra, csatlakoztok a BCB Patreon csoporthoz vagy megnéztétek a kurzusaimat. Nagyon sok visszajelzést kaptam tőletek, és hálás vagyok, hogy így értékelték a munkámat!

Soha nem felejttem el a 2021. őszi Satoshi-szobor-átadót. Nemcsak azért, mert ez volt a világon az első szobor, amit az ő tiszteletére emeltek, hanem azért, mert ekkor tudtam a nézőimmel először személyesen is találkozni a pandémiás helyzet miatti hosszú lezárások után. Emlékszem, hogy amikor leleplezték a szobrot, közelebb akartam menni, de valaki elém állt, és köszönetet mondott a mindennapi videókért. Majd egy sor alakult ki mögöttem, és én ott álltam majdnem egy órát, és folyamatosan jöttek oda hozzám, kezet fogtunk, és sokan elmesélték, hogy milyen sokat jelent nekik a munkásságom.

Valaki ennek köszönhette azt, hogy ki tudta fizetni a hitelét, valaki más az esküvője költségeit, volt akinek a vállalkozása elindításában segített. Ekkor tudatosodott bennem, hogy igenis sok ember számára fontos az, amit csinálok. Azóta pedig már e-mailek százait kaptam, melyekben ez folyamatosan megerősítést nyert számomra.

Szóval köszönöm nektek ezeket a visszajelzéseket, mindig erőt adnak egy újabb anyag elkészítéséhez, legyen ez egy videó, egy előadás vagy éppen ennek a könyvnek a megírása.

A családom nélkül sem tudnám ezt csinálni, ezért külön köszönet a feleségemnek és édesapámnak, akik minden elképzelésemet támogatják, és bátorítanak.

Valamint köszönetet szeretnék mondani Schneller Bélának, akinek oroszlánrésze van abban, hogy ez az írásmű ilyen formában és ennyi idő alatt készült. Én a tartalmat adom, ő pedig a könyv kiadói feladatait teszi hozzá. Már az első könyvemnél kiderült, hogy jó csapat vagyunk, ezért nem is volt kérdés, hogy a másodikat is együtt csináljuk.

Köszönöm szépen mindenkinek, aki hozzájárult ennek a könyvnek a megvalósításához!

Előszó

Ha ezt a könyvet tartod a kezvedben, akkor valószínűleg érdekel a kriptovaluták világa, sőt, lehet, hogy már bele is kezdted, vagy éppen most kacérkodsz a gondolattal, hogy belekóstolj. A legtöbb ember ösztönösen vág bele, nem tervezi meg az utat, és pontosan ezért sajnos csak idő kérdése, hogy elbukja a pénzét. Te viszont valószínűleg azok közé tartozol, akik tudatosan szeretnének kriptózni, hiszen különben nem olvasnád most ezeket a sorokat.

A kriptovaluták világa még nagyon új, hiszen csak 2009-ben kezdődött az egész a bitcoinnal. Igaz, azóta több száz ezer kriptovaluta látott napvilágot, de ezek többsége sajnos tiszavirág-életű volt. Ezért gondolják nagyon sokan, hogy ez igazából csak szerencsejáték, hiszen olyan kicsi az esélye, hogy pont beletalálj a következő nagy sikerbe. Viszont, aki veszi a fáradságot és rászánja az időt, rájön, hogy ha betartja az alapszabályokat, akkor bizony lehet ezt akár hosszú távon is sikeresen csinálni. Nos, az a szándékom, hogy ennek

5.

Bikapiac vs. medvepiac

Bikapiac	Medvepiac
boldogság, öröm, eufória	szomorúság, depresszió
nyereséghalmozás, gazdagodás	tőke értékének csökkenése, elvesztése
FOMO	FUD
új emberek érkeznek befektetőnek	emberek elhagyják a kriptopiacot
csábító	elszomorító
remény érzése	csalódottság érzése

A tőzsde és a kriptovaluták világában két nagyobb piaci trendet különböztetünk meg. Az egyik a bikapiac, a másik a medvepiac. Mindkettő nagyon fontos, és az egyik nélkül nem létezik a másik.

A megfelelő döntések meghozatalához fontos tisztában lenni azzal, hogy éppen melyikben vagyunk, sőt azon belül is éppen melyik szakaszban. Mindkét trendnek megvannak a maga jellemzői, amelyeket figyelembe kell venni. Például nem mindegy, hogy a bikapiac végén vagy elején fektetünk

be, a különbség óriási lesz. Mind a bikapiacra, mind a medvepiacra szükség van, és mindkét időszakban fontos jelen lenni, és megfelelően cselekedni. Mivel mindkettő hónapokig vagy évekig tarthat, az emberek hajlamosak elfeledkezni arról, hogy ez bizony egyszer fordulni fog, ez mindig csak idő kérdése. Ha belekényelmesedünk az adott piaci trendbe, és nem figyelünk a változás első jeleire, akkor jóval kevesebbet tudunk kihozni a befektetésünkből a trendforduló után.

Olyan ez, mint a tapasztalt, bölcs parasztember a földeken, aki mindig megtalálja a szükséges tennivalót. Minden évszakban más feladatokat kell elvégeznie. Megvan az ideje a vetésnek és az aratásnak is. Ha nem az időszaknak megfelelően cselekszik, akkor vagy nem lesz elég termés a következő aratásra, vagy hiába hajtott ki minden szépen, nem aratják le a várt mennyiséget. A medvepiacra is érdemes úgy gondolni, mint a vetésre, a bikapiacra pedig mint az aratásra. Mégis sokan megcsúsznak, a bikapiacban kezdenek el vetni és tanulni, a medvepiacban pedig késői aratásba fognak.

A bikapiacban a boldogság, az öröm, az eufória dominál, szinte bármibe fektet az ember, a nyereség hétről hétre növekszik. A FOMO érzése hatja át a piacot, az emberek nem akarnak lemaradni, kimaradni, mindenki meg akar gazdagodni. Ebben az időszakban a kriptó több figyelmet kap a mé-

6.

A stratégia fontossága

A stratégia felépítését legegyszerűbben négy fő lépésben tudnám jellemezni.

- Tanulsz és tájékozódsz
- Tervet készítesz
- Megvalósítod a piaci helyzetnek megfelelően
- Kezded előlről ezt a folyamatot

A stratégia elkészítésének lényege, hogy amikor döntéseket kell hozni, nem az érzelmeidre hagyatkozol. Nem forró fejjel hozod meg a friss döntést, hanem előre tudod, hogy különböző helyzetekben mit fogsz lépni. A tervezett lépéseidet pedig még akkor dolgoztad ki, amikor higgadt voltál, nem egy nagyobb felmenetel vagy esés közepén.

Sokaknál úgy látom, hogy az a stratégia, hogy dolgozik napi 8-10 órát valahol, a megkeresett pénze egy részét befekteti a kriptóba, nem foglalkozik vele, nem néz utána, nem

készül fel, és azt várja, hogy egyszer csak így gazdag lesz. Senkit sem szeretnék elkéséríteni, de ez így nem tud működni. Ha napi 8-10 órát beleteszel az idődből a munkádban, akkor abban jó eséllyel lehetsz jó. De ugyanígy kell hozzáállni a befektetésekhez is. Ha nem foglalkozol vele, nem is lehetsz benne sikeres. Nem tudod mikor, mi és miért történik, és csak kapkodás a vége. Persze van az a stratégia, hogy vegyünk bitcoinot, és utána csak tartsuk. Nos, ez tud így működni, de hogy ebből komolyabb vagyondod legyen idővel, ahhoz már több aktivitásra van szükséged. Ha kevesebbet tudsz befektetni – és a többség ide tartozik –, akkor azt dolgoztatni kell, hogy szépen gyarapodjon. Ha először a tanulásra szánod az időt, közben tapasztalatokat is szerzel, akkor leszel majd képes tervet készíteni, amellyel azonosulni is tudsz. És persze ezen lehet folyamatosan csiszolni, hogy egyre jobb és jobb legyen. Nem egy jó megoldás van, ezért a tervet érdemes mindenkinek magának, testreszabottan elkészíteni.

A másik gyakori hiba amit látni szoktam, hogy az embereknek nincs kiszálló stratégiája. Addig még eljut, hogy valamilyen rendszer szerint bevásárol különböző kriptovalutákból, de hogy utána ebből hogy lesz profit, azt nem igazán látja előre. A többség arra épít, hogy majd felmegy, és akkor kiveszem. De mi az a fent, hol lesz az a pont, ezt többnyire elfelejtik meghatározni. Amikor már szépen gyarapodik, akkor az illető

PINKE ATTILA

Hogyan legyél
Te is sikeres
a medvepiacban?!

Tartalom

<i>Köszönetnyilvánítás</i>	6
<i>Előszó</i>	8
1. Mikor beszélhetünk medvepiacról?	10
2. Pánik, mentális teher	15
3. Mi az a Black Swan esemény?	24
4. Mi indíthat el egy medvepiacot?	28
5. Eddigi kriptós medvepiacok	34
6. Mi történik a medvepiac alatt?	41
7. A medvepiac végének jelei	47
8. Két medvepiacos stratégia	50
9. Mit csinálj és mit ne csinálj a medvepiacban	54
10. Záró gondolatok	57

1.

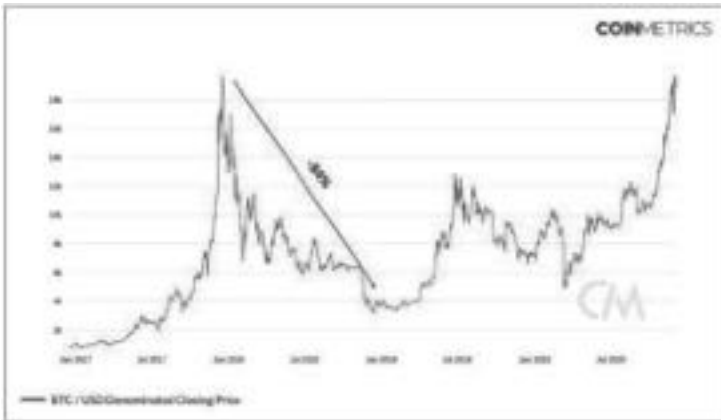
Mikor beszélhetünk medvepiacról?

A medvepiac a bikapiac után következik, ez a két időszak egymást váltja. Mivel ez a fogalom is a tőzsdéről származik, nézzük meg, ott mit neveznek medvepiacnak. Az egyesült államokbeli részvénytőzsdén (S&P 500) esetében technikailag akkor beszélhetünk medvepiacról, amikor 20%-ot meghaladó esés következik be. Megkülönböztetünk recesszióval járó medvepiacot és recesszió nélkülit.

Grafikonon ez úgy fest, hogy emelkedés után megfordul a trend, és jó ideig nem tud újabb magaslatokba törni az árfolyam, folyamatosan esnek az árak. Vannak rövid, reménykeltő visszapattanások, de magasabb csúcsokról nem beszélhetünk.

Íme egy példa a medvepiacra. Az ábrán a bitcoin árfolyama látható, ahogy 84%-ot zuhant a 2018–2020-as medvepiacban. Valamint az is észrevehető, hogy miután több hónap után maga az esés abbamaradt, az alja körül oldalazott a piac.

Szóval, a medvepiachoz ez is hozzátartozik, tehát nem csak esés tapasztalható.

A kriptós medvepiacra jellemző, hogy általában hirtelen esésekkel kezdődik, többnyire egy hosszabb piros gyertyát látunk egy napon belül. Mivel a bikapiacban több korrekció is van, a medvepiac első ránézésre egy sima korrekciónak is tűnhet. Az idő dönti el, hogy tényleg az volt-e, mivel minden medvepiac egy nagy korrekcióval kezdődik. Ilyenkor jellemzően negatív a hangulat, már-már reményvesztett, a többség csalódott. Egyfajta kijózanító időszak a bikapiac után.

Meddig tart a medvepiac?

Nos, erről megoszlanak a vélemények. Valaki úgy tartja, hogy addig, amíg a bitcoin ismét eléri előző csúcsát és az árak

Mi történik a medvepiac alatt?

Míg a bikapiac alatt dübörög a piac és számos ígéretes projekt lát napvilágot, a medvepiacban ennek ellenkezőjét látjuk. Mit jelent ez? Azt, hogy a medvés időszakban jóval kevesebb projekt indul el. Ez persze logikus, hiszen ha egy csapat választhat, hogy mikor indítsa el a projektjét, a többség úgy dönt, hogy majd akkor, amikor nagy lesz az érdeklődés. Szóval sokan még akkor is ezt az utat járják, ha elindulhatnának már a medvepiacban, mert készen állnak a fejlesztésekkel, de ugyanannyi erő-, idő-, energia-, pénzbefektetéssel nagyságrendekkel jobb eredményeket tudnak a virágzó időszakban elérni.

Mint ahogy a mezőgazdaságban a vetésnél és aratásnál is megvan mindennek az ideje, úgy a kriptóban is. Ennek ellenére mindig van kivétel, ilyenkor is látunk azért új tokeneket indulni, de azok közel sem képesek olyan növekedésre, mint a bikapiacban kezdők.

PINKE ATTILA

Hogyan legyél
Te is sikeres
a bikapiacban?!

Tartalom

<i>Köszönetnyilvánítás</i>	6
<i>Előszó</i>	8
1. Mikor beszélhetünk bikapiacról?	10
2. FOMO, eufória	17
3. Mi indíthatja el a bikapiacot?	20
4. Mi történik egy bikapiac alatt?	26
5. A bikapiac végének jelei	30
6. Két bikapiacos stratégia	35
7. Mit csinálj és mit ne csinálj a bikapiacban?	39
8. Eddigi bikapiacok	44
9. Záró gondolatok	48

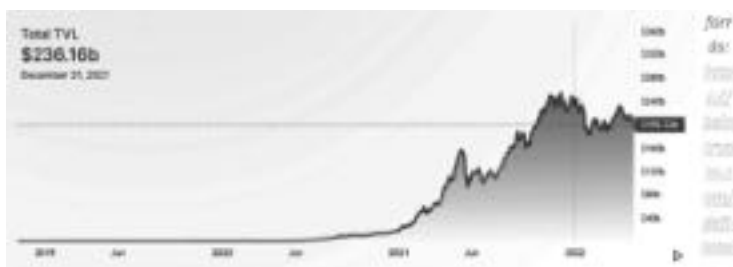
3.

Mi indíthatja el a bikapiacot?

A piacon több olyan dolog is történhet, amelynek pozitív hatása van az árfolyamokra, és akár egy bikapiac elindítására is alkalmas. Létezik olyan, amelyre tudunk készülni, és lehet olyan váratlan hír, amelyet nem láthattunk előre. A következő felsorolásban néhány olyan múltbeli példát láthatunk, amelyek hozzájárultak a piac fellendüléséhez.

Halving: A halving a bitcoinnál a blokkjutalmak felezése, minden 210 000 blokk után történik egy ilyen, hiszen ez része a bitcoinprotokollnak. Ha abból indulunk ki, hogy átlagosan 10 perc alatt születik egy blokk, akkor körülbelül négyévente kerül rá sor. Eddig minden egyes halving egy újabb bikapiacot indított el. Nos, nem arról van szó, hogy azonnal kilőtt az ára, sőt valamikor közvetlenül a halving után kifejezetten esett, de az ezt követő hónapokban egyértelműen megfigyelhető volt az árfolyam-emelkedés.

DeFi-nyár: Amikor a DeFi mint trend először terjedni kezdett 2020-ban, az nagy lendületet adott azoknak az altoknak, amelyeket a trendhez lehetett kötni. Ezt az időszakot hívjuk DeFi-nyárnak. Persze volt egy lecsengése, de utána is folyamatosan áramlott be pénz a DeFi-szektorba. A lenti ábra nagyon jól mutatja, hogy míg az emelkedés kezdetén, 2020-ban szinte egy vízszintes vonal látható, a következő év végére hatalmasat ment. Persze a 2021 végén beköszöntött medvepiacnak köszönhetően a TVL (Total Value Locked) is esni kezdett.

Forrás: <https://beincrypto.com/defi-total-value-locked-sinks-nearly-20-start-2022/>

Metaverzumok: A metaverzumok felfutása is hasonlóan hatott a kriptóra, mint ahogy azt a DeFi-projekteknél leírtam. Emlékszem, amikor a Facebook Metára változtatta a nevét, egy hét alatt jó néhány metaverzumhoz kapcsolódó projektnak (pl. Sandbox, Decentraland) többszörösére nőtt a piaci kapitalizációja.

Mi történik egy bikapiac alatt?

A bikapiac alapjában véve egy kifejezetten optimista időszak, olyan, mint a tavasz vagy a nyár. Mindenki nyugodt, boldog, jókedvű, hiszen a portfóliójának értéke folyamatosan növekszik.

Sok online és offline tartalom születik ilyenkor a kriptóról, a bitcoinról, így egyre több ember szerez tudomást a kriptovalutákról. Rossz hírek is akadnak, de a piac közel sem reagál rájuk olyan intenzíven, mint a medvepiacban. Ha pedig egy kisebb projekt elbukik, de a többség jól teljesít, az nem fejt ki komoly hatást a piacra.

Egyre több új projekt lát napvilágot, de nemcsak azok indulnak ilyenkor, amelyek mögött komoly csapat és fejlesztés áll, hanem azok is, amelyek csak szeretnék meglovagolni a hullámot, és igazából kizárólag a pénzcsinálásról szólnak. Mivel sok az új projekt, és ezek még nem bizonyítottak, nagyon óvatosnak kell lennünk, amikor eldöntjük, hogy melyikbe

Kriptonaptár

eseményekkel

2024

Január

“ A Bitcoin-hálózat
2009. január 3-án
indult el. ”

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
	CES 2024 Las Vegas, USA			Web3Cyprus Limassol, Cyprus		
		Crypto Finance Conference St. Moritz, Switzerland		Web3 Revolution Cyprus Blockchain Expo 2024 Limassol, Cyprus		
15	16	17	18	19	20	21
	Blockchain NETΦ - Medellin, Colombia IFX Expo - Dubai, UAE		Digital Gaming India Expo - New Delhi, India FinTech India Expo - New Delhi, India		Caribbean Blockchain & Tech 2024 CocoCay, The Bahamas	
22	23	24	25	26	27	28
	Fraud, Asset Tracing & Recovery Miami - Miami, USA		World Finance Council - Dubai, UAE Blockchain Dubai Exhibition & Summit - Dubai, UAE		Adopting Bitcoin 2024 - Cape Town, South Africa	
		TMT World Congress 2024 London, UK Asian Financial Forum - Hong Kong Metaverse Day - Virtual		Quantum Miami - Miami, USA		
29	30	31				
2nd Finance Digitalisation Forum 2024 - London, UK		NFT-Telviv - Tel Aviv, Israel				

Olvasd be!

MT.GOX

Február

“ A Mt. Gox (akkori vezető kriptovaluta-váltó) 2014. február végén csődvédelmet kért. ”

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
			1	2	3 Traders Fair Thailand 2024 Bangkok, Thailand	4
5 Qatar Financial Expo & Award Doha, Qatar Fintech Retreat - San Francisco, USA	6 ICE London 2024 - London, UK	7	8	9	10	11
12	13 The Blockchain Event - Fort Lauderdale, USA TradeTech FX - Miami, USA Enterprise Metaverse Expo - Florida, USA	14 Africa Tech summit - Nairobi, Kenya Smart Vision Summit - Muscat, Oman	15	16	17	18
19	20	21 Catalyst - Lisbon, Portugal Open Banking & SCA Leadership Forum Frankfurt, Germany Step Conference - Dubai, UAE The MoneyShow - Las Vegas, USA Fintech Festival India - New Delhi, India	22	23 ETH Denver - Denver, USA	24 NFT Paris Conference - Paris, France	25 AIBC Eurasia
26 ETH Denver - Denver, USA Payments Summit - Tucson, USA MWC Barcelona - Barcelona, Spain 4YFN - Barcelona, Spain FinovateEurope - London, UK	27	28 FiNext - Dubai, UAE Web3 Dubai Dubai, UAE Real Estate's Tokenization Evolution Jeddah, Saudi Arabia	29			Olvasd be!